

Міжнародні партнери виступили зі спільною заявою на підтримку України під час 61-ї Венеційської бієнале

7.5.2026 - | Ministerstvo kultury ta informpolityky

Міжнародні партнери виступили зі спільною заявою на підтримку України під час 61-ї Венеційської бієнале, наголосивши на необхідності консолідованої міжнародної позиції щодо російської агресії та її наслідків для культури. Заяву підписали: Польща, Литва, Латвія, Естонія, Молдова, Іспанія, Швеція, Франція, Данія, Нідерланди, Бельгія, Чорногорія, Хорватія, Австрія, Україна.

Текст заяви виголосила Віце-прем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – Міністерка культури України, комісарка Українського павільйону на 61-й Венеційській бієнале **Тетяна Бережна**. Також промови виголосили представники урядів країн-партнерів: Міністерка культури та національної пам'яті Республіки Польща **Марта Ценковська**, Міністерка культури Литовської Республіки **Вайда Алекнавичене**, Міністерка культури Естонії **Хейді Пурга**, Міністр культури Республіки Молдова **Крістіан Жардан**, а також державна секретарка Міністерства культури Латвійської Республіки **Даце Вілсоне**.

Оголошення заяви відбулось в межах події «Формуючи культурне майбутнє в часи війни: український горизонт» у Польському павільйоні, присвяченій ролі культури в умовах війни та міжнародній підтримці українського сектору культури. Подія зібрала митців, міжнародних кураторів, представників культурних інституцій та керівництва міністерств культури країн-партнерів.

Після оголошення відбулась дискусія за участі Жанни Кадирової та Алевтини Кахідзе (Україна), Агнешки Піндери — комісарки Польського павільйону та директорки Національної галереї мистецтв «Захента», Марії Іссерліс — кураторки та заступниці голови Українського культурного фонду (Берлін), а також Франчески фон Тіссен-Борнеміси — засновниці та голови TBA21 Thyssen-Bornemisza Art Contemporary.

«Культурні інституції формують смисли та визначають межі прийнятного. Вони впливають на те, як суспільства розуміють реальність і несуть відповідальність за стандарти, які утверджують. Культура відображає цінності, і сьогодні ці цінності потребують ясності, цілісності та послідовності. Для мене честь бути тут разом із партнерами, об'єднаними спільними демократичними цінностями – гідністю, відповідальністю та повагою до свободи культури. Ця солідарність підсилює наш спільний голос, і сьогодні ми говоримо ним разом», – наголосила Віце-прем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – Міністерка культури України **Тетяна Бережна**.

У заяві підкреслюється, що повномасштабна війна росії проти України спрямована не лише проти людських життів, а й проти культурної ідентичності, спадщини та історичної пам'яті українського народу. Від початку агресії загинули сотні українських митців, а тисячі об'єктів культурної спадщини зазнали пошкоджень або були знищені.

Міністерка культури та національної пам'яті Республіки Польща **Марта Ценковська** зауважила: *«Ми не можемо дозволити, щоб російська пропаганда говорила мовою культури. Від імені міжнародної мистецької спільноти ми стоїмо разом з Україною – з її митцями, її*

громадянами та її майбутнім. Ми чітко заявляємо: культура не може бути щитом агресії і не може бути інструментом пропаганди. Вона має залишатися простором свободи. Саме тому ми маємо бути тут сьогодні».

Учасники заяви рішуче засудили системні атаки на цивільне населення та культурну інфраструктуру, наголосивши, що такі дії мають ознаки воєнних злочинів і потребують належної міжнародної правової оцінки та відповідальності.

Міністерка культури Литовської Республіки **Вайда Алекнавічене** зазначила: «Ми повинні бути чіткими: не всі наративи є рівнозначними, коли деякі з них спрямовані на легітимізацію агресії. Культурний простір не може піддаватися агресії. Наша присутність тут – це знак солідарності та відповідальності. Ми висловлюємо рішучу підтримку Україні та її народу, який бореться за свободу та гідність».

Міністерка культури Естонії **Хейді Пурга** заявила: «У час, коли різноманіття культур, мов, форм вираження та ідентичностей має активно захищатися від будь-яких форм імперіалізму, це є одним із ключових моральних викликів нашого часу. Суверенітет, мова та культура України не є предметом для дискусії — вони закріплені міжнародним правом, підтверджені демократичним вибором і століттями історії. Художня свобода та свобода вираження не можуть бути використані для виправдання чи “відбілювання” злочинів».

Підписанти акцентували на неприпустимості участі держави-агресора в міжнародних культурних подіях. Вони підкреслили, що культурні платформи не можуть використовуватися для обходу політичної та моральної відповідальності за розв’язану війну.

«Молдова підтримує Україну з першого дня повномасштабного вторгнення. Сьогодні особливо важливо говорити про боротьбу українського народу за свободу. Українці борються не лише за свою державу, а й за світ, у якому кожен має право на свободу і гідність», – наголосив Міністр культури Республіки Молдова **Крістіан Жардан**.

Даце Вілсоне, державна секретарка Міністерства культури Латвійської Республіки заявила: «Ми тут, щоб підтримати Україну та цінності свободи. Росія намагається використовувати культурні платформи як інструмент м’якої сили, але ми не будемо мовчати. Ми стоїмо за свободу і за Україну – ми будемо видимими, ми будемо почутими. Разом із митцями Латвії, Литви та Естонії триває мистецький рух, який також підтримує Україну та захищає ці цінності».

У цьому контексті сторони закликали міжнародну спільноту до:

- посилення санкційного тиску на російську федерацію;
- запровадження обмежувальних заходів щодо осіб, зокрема у сфері культури, які підтримують агресію;
- недопущення легітимізації держави-агресора через участь у престижних міжнародних заходах.

Учасники також підтвердили незмінну підтримку незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

У заяві наголошується, що культура є невід’ємною складовою демократичних цінностей – свободи, гідності та прав людини – і не може бути відокремлена від реальності, в якій ці цінності зазнають порушень.

Нагадаємо:

Після появи інформації про можливу участь росії у 61-й Венеційській бієнале Україна спільно з міжнародними партнерами розпочала послідовну роботу з недопущення держави-агресора до участі в одному з найавторитетніших мистецьких форумів світу. Задіяно комплекс дипломатичних і політичних інструментів – від офіційних звернень і консолідації міжнародної підтримки до опрацювання санкційних механізмів.

Міністерство культури України спільно з Міністерством закордонних справ України закликали переглянути рішення щодо участі росії у Венеційській бієнале. Цю позицію підтримали представники 22 європейських держав. Верховна представниця ЄС із закордонних справ і політики безпеки Кая Каллас також наголосила на моральній неприйнятності участі росії у міжнародних культурних подіях на тлі системного знищення української культурної спадщини. У цьому контексті порушене питання подальшої фінансової підтримки Венеційської бієнале з боку Європейського Союзу.

Україна вже запровадила персональні санкції проти окремих осіб, причетних до підготовки російського павільйону, та продовжує системну взаємодію з міжнародними партнерами з метою забезпечення відповідності культурних платформ принципам відповідальності та демократичних цінностей.

<https://mincult.gov.ua/news/mizhnarodni-partnery-vystupyly-zi-spilnoyu-zayavoyu-na-pidtrymku-ukrayiny-pid-chas-61-yi-veneczijskoyi-biyenale>